

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs Udtalelse om »Hvidbog om idræt«

KOM(2007) 391 endelig

(2008/C 151/12)

Kommissionen besluttede den 11. juli 2007 under henvisning til EF-traktatens artikel 262 at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om

Hvidbog om idræt

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Beskæftigelse, Sociale og Arbejdsmarkeds-mæssige Spørgsmål og Borgerrettigheder, som udpegede **Erika Koller** til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 19. december 2007.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 441. plenarforsamling den 16. og 17. januar 2008, mødet den 16. januar 2008, følgende udtalelse med 125 stemmer for, 1 imod og 2 hverken for eller imod:

Den 11. juli 2007 vedtog Kommissionen en hvidbog om idræt, der indeholder den første grundige analyse af europæisk idræts situation, en diskussion af de problemer, idrætten står over for, og en konkret handlingsplan.

visningen, det være sig individuel undervisning eller gruppeundervisning, bør både i folkeskolen og på de gymnasiale og videregående uddannelser være tilgængelig for alle børn og unge, herunder handicappede. Derudover bør man være opmærksom på de forhold, der bydes idrætsundervisningen i skolen, herunder navnlig de sanitære forhold, da disse ofte virker frastødende og ikke tilskynder de unge til at udøve idræt.

1. Henstillinger og forslag

1.1 Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) henstiller, at medlemsstaterne på EU's vegne foretager en prioritering af de aktiviteter, som hvidbogen beskriver dels generelt, dels i den handlingsplan, den indeholder. Dette bør ske i overensstemmelse med Lissabon-traktaten, der forhåbentlig træder i kraft i 2009, eftersom EF-traktatens artikel 149 primært fokuserer på idrættens rolle i forhold til uddannelsesområdet og de unge.

1.2 Europas fremtid afhænger af befolkningens sundhed og produktivitet. EØSU er dybt foruroliget over, at sygdomme, der rammer hele befolkningen som følge af overvægt og en stillesiddende livsstil, er blevet et problem også blandt unge.

1.3 Udvalget henstiller, at der ved planlægningen af nye programmer til støtte for sundhedsfremmende idræt tages hensyn til så vel EU-dimensionen som tværfaglighed. En fælles indsats, der inddrager flere niveauer og ansvarsområder på EU-plan, vil kunne have en positiv indvirkning på de isolerede tiltag, der træffes af de nationale myndigheder.

1.4 EØSU gør opmærksom på vigtigheden af både at gennemføre de nødvendige foranstaltninger og at overholde subsidiaritetsprincippet. Udvalget opfordrer Kommissionen til at fortsætte med at spille en fremtrædende rolle med hensyn til at koordinere og komme med input til den nødvendige indsats på området.

1.5 Den obligatoriske idrætsundervisning bør på alle folkeskolens klassetrin øges til mindst tre timer om ugen. EØSU henstiller, at der på de videregående uddannelsesinstitutioner skabes mulighed dels for at dyrke idræt, dels for at gøre aktiv idrætsudøvelse til et obligatorisk led i læseplanen. Idrætsunder-

1.6 Arbejdsmarkedets parter bør på alle niveauer tilskyndes til at fremme sund livsstil. Der bør skabes incitament for arbejdsgiverne til at tage initiativer til fremme af sundheden på arbejdspladsen, herunder bl.a. programmer til fremme af fysisk aktivitet.

1.7 Udvalget foreslår, at der oprettes en arbejdsgruppe om dette spørgsmål med det formål at se nærmere på medlemsstaternes erfaringer og undersøge mulige løsningsmodeller, herunder navnlig metoder til inddragelse af personer med handicap.

1.8 EØSU mener, at det ville være nyttigt at igangsætte oplysningskampagner om nye muligheder for at opnå økonomisk støtte, eftersom de eksisterende programmer hidtil kun i ringe grad har omfattet idræt. Udvalget henstiller, at de bevidsthedsfremmende initiativer gøres til led i en omfattende, integreret strategi. Oplysningsindsatsen bør ikke udelukkende fokusere på de unge, men bør også tage udgangspunkt i den omstændighed, at idræt gavner alle aldersgrupper herunder personer med handicap.

1.9 EØSU henstiller, at der afsættes en særskilt rammebevilling under strukturfondene til etablering af passende idrætsanlæg samt fritids- og fællesfaciliteter og multifunktionelle anlæg. Udvalget gør imidlertid opmærksom på, at de lokale og regionale myndigheder i mange tilfælde snarere har en tendens til bygge store sportsarenaer end at bestrebe sig på at etablere idrætsanlæg og andre faciliteter til gavn for idrætsudøvelsen blandt den almindelige befolkning. Strukturfondsmidlerne bør derfor især bruges til etablering af sådanne idrætsanlæg.

1.10 EØSU glæder sig over forslaget om at genindføre et EU-sportsforum, da dette dels kan udgøre en værdifuld platform for en dialog mellem samtlige interessenter, dels kan bidrage til udviklingen af konkrete foranstaltninger til en forbedret idrætsudøvelse.

1.11 EØSU vil med stor glæde deltage som observatør i dette forum og således direkte gøre civilsamfundets synspunkter gældende.

1.12 EØSU henstiller, at mandatet for den arbejdsgruppe, der beskæftiger sig med idrættens finansiering, udvides til at omfatte dels en gennemgang af de nationale skatteregler og bestemmelser på socialsikringsområdet, der vedrører idræt, dels indsamling af bedste praksis.

1.13 Udvalget mener, at der er behov for at bekæmpe kriminalitet i forbindelse med større nationale og internationale sportsbegivenheder, navnlig for at beskytte kvinder og børn.

1.14 Efter EØSU's opfattelse bør ledere/managere af idrætsorganisationer, der får direkte eller indirekte EU-støtte, som deltager i konkurrencer med professionelle hold eller sportsfolk og hvis årlige budget overstiger 5 (fem) mio. euro på linje med hvad der kræves af personer med offentlige eller politiske hverv, årligt redegøre for, hvor deres indkomst og formue stammer fra.

1.15 Den sociale dialog bør udvides til at omfatte både fitness-centre, organisationer, der ikke arbejder med gevinst for øje, og professionelle idrætsudøvere samt idrætslærere og –trænere, idrætsforskere, idrætslæger, fysioterapeuter, massører m. fl. Endvidere bør også sådanne erhvervsgrupper, som har betydelige indkomster i kraft af idrætten, være omfattet, dvs. trænere, managere, arrangører, agenturer, promotorer, aktører inden for marketing m.fl. Medlemsstaterne bør tilskyndes til at sikre, at der inden for alle idrætsområder også foregår en social dialog på nationalt plan.

2. Hvidbogens baggrund og målsætninger

2.1 Idrætten er forbundet med forskellige samfundsaspekter, såsom uddannelse, kultur, økonomisk aktivitet og fri konkurrence, personers og varers fri bevægelighed, menneskerettigheder og sundhedsydelse. Sport er, foruden sin økonomiske betydning, indlysende nok af stor vigtighed for samfundet af mange andre grunde.

2.2 Gennem de seneste årtier har idrætsklubberne undergået store forandringer og er gradvist blevet mindre nationale og amatørbaserede (eller baseret på frivillig indsats), mens en del nu har form af selskaber og således er underkastet reglerne for det indre marked.

2.3 EU har endnu ikke nogen direkte retskompetence i idrætsspørgsmål. Retsvirkningen inden for idræt opstår i kraft af afledt EU-lovgivning (og retspraksis) eller den direkte anvendelse af de basisretsakter, der også omfatter idrætsområdet.

2.4 Inden hvidbogens offentliggørelse fandtes der ingen strategi for idrætten på EU-niveau, om end sport altid har været led i en række forskellige EU-politikker. Idrætten blev nævnt i Amsterdam-traktaten fra 1997 og herefter i Helsinki-rapporten om idræt fra 1999, i hvilken Kommissionen bebudede en række tiltag med det formål at styrke sportens sociale og uddannelsesmæssige rolle. Alle disse dokumenter lægger vægt på idrættens sociale, samfunds- og uddannelsesmæssige værdi.

2.5 Også Nice-erklæringen fra 2000 behandlede idræt, og på regeringskonferencen i 2004 blev det besluttet, at sporten skulle inddrages i EU-traktaten.

2.6 Ligeledes har Europa-Parlamentet vedtaget to betænkninger om idrætsrelaterede emner⁽¹⁾. Dertil kommer, at der af **The Independent European Sport Review**⁽²⁾ uafhængigt af Kommissionen er blevet udarbejdet en vigtig redegørelse om europæisk idræt, hvis første del diskuterer emnet generelt, og hvis anden del analyserer sporten ud fra europæisk fodbolds synsvinkel.

2.7 **Lissabon-traktaten**, der forhåbentlig vedtages i 2009, behandler idrætten i et særskilt stykke, og resultatet heraf er, at EU endelig har fået beføjelser på området.

2.8 Udarbejdelsen af hvidbogen skete efter en langstrakt høringsrunde, der inddrog regeringsorganer, ngo'er og civilsamfundsorganisationer i medlemsstaterne, olympiske komitéer og beslutningstagere, og som omfattede konferencer og uformelle ministermøder, sideløbende med en onlinehøring, der løb over adskillige måneder, og som resulterede i 777 bidrag. Der er blevet afholdt en hel række møder i de forskellige EU-generaldirektorater med det formål på hvert enkelt politikområde at nå til enighed om de idrætsrelaterede spørgsmål. Hvidbogen foreslår en række bredt anlagte initiativer inden for både amatør- og konkurrenceidrætten, idet den dog samtidig anerkender, at idræt fortsat er et nationalt ansvarsområde.

2.9 En analyse af høringernes resultater viser, at idrættens nøgleproblemstillinger især samler sig om tre hovedområder, nemlig:

- idrættens rolle i samfundet,
- idrættens økonomiske aspekter,
- idrætsorganisatoriske spørgsmål.

⁽¹⁾ Pål Schmidt: Sportens rolle i forhold til uddannelse; Ivo Belet: Professionel fodbolds fremtid i Europa.

⁽²⁾ José Luis Arnaut, Independent European Sport Review: En omfattende rapport, der blev udarbejdet under det britiske EU-formandskab i et samarbejde mellem flere lande, og som så nærmere på europæisk idræts særkender, konkrete muligheder for politiske initiativer og praktiske løsninger.

2.10 Ud over ovennævnte områder er der blevet peget på yderligere seks særskilte og hver især ganske forskellige problemstillinger, nemlig:

- usikkerhed som følge af manglen på lovgivningsmæssige rammebetingelser på EU-plan,
- ledelsesmæssige spørgsmål, navnlig inden for professionel sport, herunder ulovlige metoder blandt spilleragenter, der ikke yder mindreårige idrætsudøvere tilstrækkelig beskyttelse, samt doping, racisme og vold inden for idrætten,
- udfordringer med hensyn dels til finansiering af idrætten generelt, dels til de traditionelle finansieringsmetoder og mere specifikt i forhold til idrættens finansiering på lokalt plan,
- manglende tal om sportssektoren, som de politiske beslutningstagere kan basere deres initiativer på,
- overvægt, fedme, hjerte-karsygdomme og ledegigt, der rammer et øget antal mennesker som følge af manglende fysisk aktivitet,
- utilstrækkelig inddragelse af idræt i uddannelsen.

2.11 Resultatet af analysen er, at Kommissionen har erkendt behovet for, at EU i højere grad tager hensyn til idrættens særlige karakteristika og tager de påpegede udfordringer op. Det har vist sig, at der er behov både for eksisterende og planlagte EU-programmer og foranstaltninger, der kan give idrætten større betydning, og der vil skulle tages en række beslutninger om, hvordan EU-midler kan anvendes til støtte for idrætsrelaterede projekter. Endvidere har det vist sig, at det er nødvendigt med en tættere dialog og et tættere politisk samarbejde om idræt på EU-plan.

3. Hvidbogens indhold og formål

3.1 Det hedder i hvidbogen, at »det overordnede mål er at opstille strategiske mål for idrættens rolle i EU, at rejse en debat om bestemte spørgsmål, at gøre idræt mere synlig i EU's beslutningsproces og at øge befolkningens bevidsthed om de behov og særlige forhold, der kendetegner sektoren. Initiativet har til formål at redegøre for vigtige spørgsmål som EU-rettens anvendelse på idrætsområdet og at forelægge yderligere idrætsrelaterede tiltag på EU-plan«⁽³⁾.

3.2 Hvidbogen omfatter 53 konkrete foranstaltninger og en diskussion af den positive rolle, idrætten spiller på mange af samfundets områder. Listen over planlagte foranstaltninger, benævnt »Pierre de Coubertin«-handlingsplanen, er vedlagt hvidbogen som bilag. Planen har to grundlæggende formål:

- at inddrage idrætten i EU's politikker, således at den i højere grad kan udnyttes som et politisk instrument af Unionen,

⁽³⁾ Jf. hvidbogens indledning.

- at skabe et mere stabilt retsgrundlag for at sikre bedre styreformers inden for idrætten i Europa.

4. Bemærkninger

4.1 Rækkefølgen i udvalgets særlige bemærkninger, der fremsættes i punkterne nedenfor, følger hvidbogens opbygning.

4.2 EØSU er fuldt ud enig i analysen af den vigtige og positive **rolle**, idrætten spiller i samfundet.

4.3 EØSU glæder sig over, at Kommissionen ønsker at gøre sundhedsfremmende fysisk aktivitet til en hjørnesten for sin virksomhed på idrætsområdet, og støtter derfor både retningslinjerne for fysisk aktivitet og tanken om at etablere et EU-netværk for sundhedsfremmende fysisk aktivitet. Der er videnskabeligt belæg for, at en stillesiddende og inaktiv livsstil øger forekomsten af fedme og en række kroniske sygdomme. Omkostningerne dels ved behandling af disse sygdomme, dels ved den tabte arbejdstid er en tung økonomisk og finansiel byrde. Ulykker kan forebygges effektivt gennem alders- og køns-specifikke idrætstilbud samt fremme af idrætstilbud til pensionister og plejebyrden derved mindskes. Det er billigere at bruge ressourcer på forebyggelse i form af fysisk aktivitet. Hertil er der behov for en holdningsændring i samfundet som helhed.

4.4 Udvalget er enig i dels, at det **tværsektorielle samarbejde** er vigtigt, dels at EU's eksisterende programmer inden for forskning og udvikling, offentlig sundhed, ungdom, medborger-skab og livslang læring fremover bør inddrage idræt.

4.5 EØSU hilser det velkommen, at hvidbogen diskuterer behovet for en koordinering af **tiltagene mod doping**, og mener, at det er nødvendigt, at medlemsstaterne, navnlig med henblik på at undgå muligt dobbeltarbejde, samordner deres indsats mod doping med de eksisterende internationale organisationers, således at ressourcerne kan anvendes mere effektivt. Udvalget opfordrer til, at der med dette formål dels udarbejdes en undersøgelse af de nationale lovgivninger på området, dels foretages en analyse af huller og mangler i lovgivningen.

4.6 Udvalget noterer sig, at registre til forebyggelse af doping i henhold til EU-lovgivningen rejser spørgsmålet om beskyttelse af personfølsomme oplysninger.

4.7 EØSU glæder sig over, at hvidbogen diskuterer muligheden for at støtte idræt og fysisk aktivitet gennem eksisterende EU-programmer på uddannelses- og erhvervsuddannelsesområdet (Comenius, Leonardo, Erasmus, Grundtvig, EQF og ECVET).

4.8 Udvalget støtter undersøgelsen af unge sportsfolks uddannelse. Det anbefaler, at der iværksættes en undersøgelse af idrætsklubbers ansvar for unge sportsfolk på højt niveau med henblik på at sikre, at de efter deres engagement får en erhvervsuddannelse og støtte til indtræden på arbejdsmarkedet.

4.9 EØSU understreger, at uddannelsessystemerne for talentfulde unge sportsfolk bør være åbne for alle og tage hensyn til arbejdskraftens fri bevægelighed. Udvalget fremhæver imidlertid, at spørgsmålet om lokalt uddannede spillere kræver en nøje granskning, idet klubberne spiller en nøglerolle med hensyn til at finde og uddanne unge talenter, hvilket er en opgave, de investerer betydelige ressourcer i, og hvorved de spiller en nyttig samfundsmæssig rolle. Klubberne bør opmuntres til at fortsætte disse aktiviteter.

4.10 EØSU har med tilfredshed noteret sig, at hvidbogen levner betydelig plads til sportsorganisationer, som ikke arbejder med gevinst for øje, samt til **frivilligt arbejde** og breddeidræt, eftersom en stor del af europæisk idræt foregår i denne sammenhæng.

4.11 Samtidig peger udvalget på, at situationen for de organisationer, der ikke arbejder med gevinst for øje, på grund af den store mangfoldighed af traditioner på området er forskellig fra land til land, hvad angår finansiering, økonomisk involvering og støtte fra de centrale eller lokale myndigheder. EØSU håber, at den planlagte undersøgelse om emnet vil se nærmere på disse forskelle.

4.12 EØSU bifalder anerkendelsen af, at EU's foranstaltninger og programmer kan være med til at styrke udnyttelsen af idrættens potentiale som et instrument til **social integration**, fordi de tilskynder til et tæt samarbejde mellem de socialt marginaliserede og ringere stillede grupper og samfundet som helhed.

4.13 Hvidbogen behandler ligeledes idræt for **handicappede**. EØSU glæder sig over, at spørgsmålet om tilgængelige faciliteter og uddannelse af personale og frivillige inden for handicapidræt diskuteres.

4.14 Udvalget er tilfreds med, at hvidbogen nævner dels en bredere deltagelse af og en mere aktiv rolle for **kvinder** i idræt, dels fremme af lige muligheder for mænd og kvinder. Idrætsudøvelse blandt kvinder kan have positiv indvirkning på idræt for familier og børn og således i bredere forstand være til gavn for samfundet.

4.15 EØSU bifalder tanken om et samarbejde med de eksisterende nationale og internationale idrætsorganisationer med det formål at **forebygge vold** i forbindelse med idrætsarrangementer og mener, at et sådant samarbejde er af vital betydning for at undgå dobbeltarbejde og med henblik på en mere effektiv ressourceudnyttelse.

4.16 EØSU gør opmærksom på, at samarbejdet mellem EU's medlemsstater om forebyggelse af vold i forbindelse med sports-

begivenheder i øjeblikket foregår inden for rammerne af samarbejdet om indre anliggender i Rådets arbejdsgruppe om politisamarbejde.

4.17 EØSU glæder sig over, at hvidbogen anerkender sportens **økonomiske betydning** og potentiale til at skabe arbejdspladser, men er skuffet over, at den ikke diskuterer muligheden for fremtidig EU-finansiering af idræts-, fritids- og fællesanlæg samt multifunktionelle anlæg, der overholder nærmere specificerede krav.

4.18 EØSU mener, at det af hensyn til en effektiv beslutningsproces ville være nyttigt at indføre en ordning med standardiserede statistikker på EU-plan.

4.19 Udvalget gør imidlertid også opmærksom på, at der er forskelle mellem de nationale strukturer på idrætsområdet, og at mange af idrættens økonomiske fordele giver sig udtryk på en måde, som er vanskelig at måle (f.eks. dalende sygefravær og udgifter til medicin, fremme af den sociale samhørighed).

4.20 EØSU finder, at **Eurobarometer**-undersøgelser er nyttige, og bifalder ligeledes både den planlagte undersøgelse af sammenhængen mellem idrætssektoren og Lissabon-processen og udvekslingen af erfaringer om større sportsbegivenheder.

4.21 I lyset af den mangfoldighed af **strukturer på idrætsområdet i Europa**, som blev nævnt ovenfor, bifalder EØSU Kommissionens plan om en undersøgelse af idrættens finansiering i medlemsstaterne og de dermed sammenhængende skattefritagelser eller skatteincitamenter.

4.22 Efter EØSU's opfattelse er sammenhængen mellem de **særlige forhold på idrætsområdet** og EU-lovgivningen af central betydning, og der er behov for at præcisere punktet af hensyn til idrætsorganisationerne.

4.23 Udvalget mener, at bestræbelserne på at finde en passende løsning bør fortsætte. Anvendelsen af retspraksis giver ikke interessenterne på idrætsområdet tilstrækkelig **retssikkerhed** i det lange løb.

4.24 Behovet for at skabe overensstemmelse mellem idrætsorganisationernes bestemmelser og interesser på den ene side og EU-lovgivningen på den anden hænger sammen med flere andre problemstillinger, såsom den planlagte konsekvensanalyse af spilleragenternes virksomhed, den planlagte dialog om licensordninger for klubber samt fælles salg af medierettigheder til sportsbegivenheder. EØSU støtter Kommissionens forslag.

4.25 EØSU er enig i, at der er behov for at **beskytte mindreårige inden for idrætten**, og bifalder de foranstaltninger, der er nævnt i hvidbogen, dvs. en overvågning af gennemførelsen af direktivet om beskyttelse af unge på arbejdspladsen, iværksættelse af en undersøgelse af børnearbejde og information af medlemsstaterne om gældende lovgivning.

4.26 EØSU støtter fuldt ud samtlige bestræbelser på dels at bekæmpe **idrætsrelateret kriminalitet (korruption, hvidvaskning af penge)**, dels udarbejde EU-strategier på området.

4.27 EØSU er enig i, at der bør findes **solide licensordninger** for professionelle klubber i EU med henblik på at sikre gennemsigtighed i deres aktiviteter.

4.28 EØSU anser det for særdeles vigtigt, at **indtægterne fra salg af medierettigheder** fordeles ved hjælp af solidariske ordninger med det formål at støtte amatøridrætten.

4.29 EØSU er tilhænger af **yderligere dialog og aftaler** på de mange områder, der er nævnt i denne udtalelse, både mellem Kommissionen, medlemsstaterne og ngo'er og mellem EU's institutioner.

4.30 EØSU er en stærk tilhænger af, at der nedsættes europæiske dialogudvalg for sportssektoren ⁽⁴⁾ med det formål at styrke et velfungerende indre arbejdsmarked inden for idrætten. Den europæiske sociale dialog bør ikke alene inddrage arbejdsgiverne (klubberne) og arbejdstagerne (idrætsudøvere, trænere og hjælpere), men også producenter af sportsudstyr og internationale organisationer, der er aktive inden for en række forskellige idrætssektorer.

4.31 Pensionskasser for idrætsudøvere, reklame- og imagerettigheder, sundhed på arbejdspladsen, spørgsmålet om uddannelse af spillere og ansættelseskontrakter samt fremme af mulighederne for indtrædelse på arbejdsmarkedet efter idrætskarrierens afslutning er mulige emner for den europæiske sociale dialog.

Bruxelles, den 16. januar 2008.

Dimitris DIMITRIADIS

Formand for

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽⁴⁾ På grundlag af EF-traktatens artikel 138 og 139.